

ΛΟΓΟΣ
Ἐγκωμιαστικὸς
Περὶ Ἀρχιερωσύνης

Ἄγιον Νικόδημον Ἀγιορείτου

Ε Π Ι Τ Ο Μ Η

Ἐκ τῶν Προφητανακτοδαβιτικῶν Ψαλμῶν ·

Α Π Α Ν Θ Ι Σ Μ Α

Διαφόρων καταναυκτικῶν Εὐχῶν · Περιέχον ἢ τὰς
Θεολογικὰς , ἢ πρὸς Θεῖον ἔρωτα Θεωρητικὰς Εὐχὰς

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ

Α Υ Γ Ο Υ Σ Τ Ι Ν Ο Υ

Ε Π Ι Σ Κ Ο Π Ο Υ Ι Π Π Ω Ν Ο Σ .

Ἔ Ὡν ἐν τῇ ἀρχῇ Λόγος τις . περὶ Μετανοίας ·

Καὶ ἐν τῷ τέλει Λόγος ἕτερος περὶ Ἀρχιερωσῶνις .

Νῦν μὲν Τύποις ἐκδοθέντα διὰ δαπάνης
ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ἢ ΘΕΙΟΤΑ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙ
ΑΡΧΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ν Ε Ο Φ Υ Τ Ο Υ

Ἐπιμελῶς δὲ διορθωθέντα παρὰ τῶ ἐν Μοναχοῖς

Ε Λ Λ Α Χ Ι Σ Τ Ο Υ Ν Ι Κ Ο Δ Η Μ Ο Υ

Εἰς κοινὴν τῶν Ὁρθοδόξων ὠφέλειαν .

Ἐν τῷ τῆ Πατριαρχείᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως
Τυπογραφεῖω . Ἔτε 1 7 9 9 .

Προοίμιον

Δὲν ἐστάθη ἀξίωμα οὔτε πλέον ὑψηλότερον,
οὔτε πλέον ἐπιθυμητότερον ἀπὸ τὸ νὰ
γένῃ τινὰς ὅμοιος μὲ τὸν Θεόν.

Υψηλότερον, διὰ τὶ ὑπερβαίνει ὅλους τοὺς
ὅρους τῆς φύσεως· ἐπιθυμητότερον, διὰ τὶ
ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὑπέρτατον
βαθμὸν μιᾶς ἄκρας καὶ πληρεστάτης εὐδαιμονίας.

Καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἄλλα ἀξιώματα,
ὅπου ἠμποροῦν νὰ ἀπολαύσουν ἐνταῦθα οἱ
πάροικοι τῆς γῆς, ἀγκαλὰ καὶ θαυμαστά, ἀγκα-
λὰ καὶ μεγάλα, πλὴν ἢ διὰ τὶ λείπει ἀπὸ αὐτὰ
ἓνα ἀνώτατον ὕψος ἢ διὰ τὶ αὐτὰ χαρίζουν ἐν
μόνον τι μέρος εὐδαιμονίας, δὲν εἶναι τόσον
μεγάλα καὶ ἐπιθυμητά, καθὼς τὸ ἀξίωμα τῆς
πρὸς Θεὸν ὁμοιώσεως, ὅπου καὶ διὰ τὴν
ἀσύγκριτόν του ὑπεροχὴν καὶ διὰ τὴν τελει-
οτάτην εὐδαιμονίαν ὅπου χαρίζει, ἀνάπτει τὴν
ἐπιθυμίαν ὅλων τῶν λογικῶν κτισμάτων εἰς

τὴν ἀγάπην του.

Καὶ πρῶτος μὲν ὁ ἑωσφόρος εἰς τὸν Οὐρανόν, φλεχθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τούτου τοῦ ἀξιώματος, ἐφαντάσθη νὰ βάλῃ τὸν θρόνον του ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἀστέρας καὶ νὰ γένη μὲ τὸν Ὑψιστον ὅμοιος:

«Εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῷ,... ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ»¹.

Δεύτερος δὲ ὁ Ἄδὰμ εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐπιθυμίαν κυριευθεὶς, ἠθέλησε νὰ ὁμοιωθῇ μὲ τὸν Θεόν, ἀκούσας τὴν συμβουλήν τοῦ ὄφεως:

«Ἔσεσθε ὡς Θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν»².

Καὶ ἀπὸ τὸν Ἄδὰμ ὕστερα, πολλοὶ βασιλεῖς καὶ ἐξουσιασταὶ πολλὰ πολλάκις ἐμεταχειρίσθησαν διὰ νὰ λάβουν αὐτὸν τὸν ὑψηλὸν τίτλον καὶ νὰ φημισθοῦν εἰς τοὺς ὑπηκόους των πῶς εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸν Θεόν.

Τοιαύτης λογῆς καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς ποταποὺς Καρχηδονίους, Σόφων τὸ ὄνομα, ἐπιθυμῶν ὑπερβολικὰ νὰ νομίζεται κἄν θεὸς ἀπὸ τοὺς

ἀνθρώπους, ἐπῆρε κᾶποια πουλία ὅπου μιμοῦνται τῶν ἀνθρώπων τὰς φωνὰς καὶ τὰ ἔμαθε νὰ λέγουν: «Ὁ Σόφων εἶναι Θεός»· ἔπειτα τὰ ἄφησε νὰ πετάξουν ὑψηλά, τὰ ὅποια ἐπειδὴ καὶ ἐφώναζαν εἰς τὸ ὕψος: «Ὁ Σόφων εἶναι Θεός», ἔκαμαν τοὺς ἀνθρώπους ὅπου τὰ ἤκουον νὰ λέγουν μετὰ θαύματος ὅτι ὁ Σόφων εἶναι Θεός, ὡσὰν ὅπου καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ μὲ λαμπρὰν φωνὴν Θεὸν τὸν ὁμολογοῦσι.

Μὲ ὅλον τοῦτο, κᾶνένας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἠξιώθη νὰ γένη ὅμοιος μὲ τὸν Θεόν· ὅλοι παρόμοια ἠπατήθησαν, ψευδεῖς ἐφάνησαν οἱ διαλογισμοὶ των, κενὰ καὶ μάταια αἱ ἐπιθυμίαι των, διὰ τὶ τὸ νὰ ὁμοιωθῆ τινὰς μὲ τὸν Θεὸν εἶναι χάρισμα θεῖον, ὅπου ὑπερβαίνει ἐξ ὀλοκλήρου ὅλα τὰ μέτρα τῆς ἀνθρωπίνης τελειότητος.

Οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν Ἀρχιερεῖς εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου ἐκκληρονόμησαν εἰς τὴν γῆν τοῦτο τὸ μέγαλον προνόμιον· τούτους ἠθέλησεν ὁ ὕψιστος Θεὸς νὰ ἐξαιρέσῃ ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους μὲ μίαν ὑπὲρ ἀνθρώπων, μὲ μίαν ξεχωριστὴν καὶ ὑπερτάτην

τιμήν, ἢ ὁποία μήτε ἀνήκει, πάρεξ εἰς τὴν θεϊκὴν Του Μεγαλειότητα.

Ὅθεν εἰς τὸ παρὸν μοι ῥητορικῆς εὐφραδίας μὲν ἐστερημένον λογύδριον, λόγοις ὅμως καὶ μαρτυρίαις θείων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων ἐστηριγμένον, θέλει φανεῖ σαφέστερον:

α'. ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς φέρει ὁμοίωσίν τινα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν καὶ

β'. ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τιμᾶται ὑπερβαλλόντως ἀπὸ ὅλον του τὸ ὑπήκοον.

Ἄοιπὸν διὰ νὰ πληροφορηθῆτε τὰς δύο αὐτὰς προτάσεις, χαρίσατέ μοι, παρακαλῶ, προσεκτικὴν τὴν ἀκρόασιν.

Μέρος Πρῶτον

*Ὁ Ἀρχιερεὺς φέρει ὁμοιώσιν τινα
τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν*

Δύο εἶναι αἱ Ἱεραρχίαι, κατὰ τὸν Ἀρε-
σπαγίτην Διονύσιον³: μία ἢ Οὐράνιος καὶ
ἄλλη ἢ Ἐκκλησιαστικὴ· μία ἄυλος καὶ ἄλλη
ύλική· μία τῶν Ἀγγέλων ἄνω καὶ ἄλλη τῶν
ἀνθρώπων κάτω.

Καὶ αἱ δύο ὁμως μὲ τόσην ἀρμονίαν εἶναι
ένωμένοι ἀναμεταξύ των, ὥστε ὅπου ἐμπερι-
έχεται σχεδὸν ἢ μία μέσα εἰς τὴν ἄλλην μὲ
τρόπον θαυμαστὸν καὶ παράδοξον.

Καὶ ἔπεται νὰ ᾔηται ἢ μὲν Οὐράνιος Ἱεραρχία
πρωτότυπον, ἢ δε Ἐκκλησιαστικὴ εἰκὼν τοῦ
πρωτοτύπου.

Διὰ τὶ ἐκεῖνος ὁ ἀριστοτέχνης Θεός, ὅπου
μὲ τὴν σοφίαν Του ἐζωγράφησε τὰ τεῖχη τῆς
Ἄνω Ἱερουσαλήμ, αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ τὰς χεῖρας
Του ἐζωγράφησε καὶ τὰ τεῖχη τῆς κάτω Ἱερου-

σαλήμ, ἦτοι τὴν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὴν πρωτό-
τυπον τῆς ἄνω ζωγραφίας, ὡς λέγει ὁ Ἡσαΐας:
«Ἴδου ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐζωγράφηκά σου
τὰ τεῖχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διαπαντός»⁴.

* * *

Γίνεται δὲ εἰς ἡμᾶς σαφεστέρα αὐτὴ ἡ
ἀλήθεια, ὅταν μὲ τὸν νοῦν ἀναβῶμεν ἕως τὸν
 τρίτον καὶ ἐμπύρινον καλούμενον Οὐρανόν,
 ὅπου εἶναι οἱ χοροὶ ὄλων τῶν ἀγγελικῶν Ταγ-
 μάτων καὶ Μακαρίων.

Καὶ ἐκεῖ ἰδῶμεν μὲ μίαν εὐλαβητικὴν θε-
ωρίαν ὅλην τὴν Ἱεραρχίαν τῶν ἀσωμάτων
 Δυνάμεων· περιέλθωμεν ὅλας τὰς τούτων χω-
 ροστασίας, ἐντρυφῶντες τὸ ἔνθεον κάλλος καὶ
 τὴν ἄυλον αὐτῶν ὠραιότητα· στοχασθῶμεν
 πῶς ὅλοι αὐτοὶ οἱ Ἄγγελοι εἶναι εἰς ἐννέα
 Τάγματα διηρημένοι: εἰς Θρόνους, Χερουβὶμ
 καὶ Σεραφίμ· εἰς Κυριότητας, Δυνάμεις καὶ
 Ἐξουσίας· εἰς Ἀρχάς, Ἀρχαγγέλους καὶ
 Ἀγγέλους· καὶ πῶς ἀπὸ αὐτά, ἄλλα εἶναι πρῶτα
 καὶ κύκλω εἰς τὴν Τρισήλιον Θεαρχίαν, ἄλλα
 μέσα, καὶ ἄλλα τελευταῖα· θεωρήσωμεν ἀκόμη
 πῶς εἶναι καὶ νόμος Θεϊκὸς ἀνάμεσα εἰς αὐτά:
 ἡ πρώτη καὶ ἀνωτάτη Τάξις, νὰ φωτίζῃ τὴν

δευτέραν, ἢ δευτέρα τὴν τρίτην, ἢ τρίτη τὴν τετάρτην, ἢ τετάρτη τὴν πέμπτην, καὶ καθ' ἑξῆς ἕως τὴν ἑννάτην, καθὼς θεωρεῖ καὶ ὁ κρυφιομύστης Διονύσιος, λέγων:

«Τοῦτο γάρ ἐστι καθόλου τῇ θείᾳ Ταξιαρχίᾳ θεοπρεπῶς νενομοθετημένον, τὸ διὰ τῶν πρώτων τὰ δευτέρα τῶν θεαρχικῶν μετέχειν ἐλλάμψεων»⁵.

Καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα θέλομεν πληροφορηθεῖ τὴν ἁρμονίαν τῶν δύο Ἱεραρχιῶν, ὅταν ἰδῶμεν πῶς ὅλαι αὗται αἱ ἑννέα Τάξεις ὁμοῦ λαμβάνουσι τὰς ἀκτινοβόλους ἀστραπὰς τῆς σοφίας καὶ γνώσεως, τὰς ἀποκαλύψεις τῶν μυστηρίων, τὰς ὑπὲρ κάλλους ἀγλαΐας, ἐν συντομίᾳ, ὅλας τὰς ὑψηλὰς καὶ θεουργικὰς χάριτας, ἀπὸ τὸν ἀπειρόφωτον καὶ τρισσοφαῆ βασιλέα Θεόν.

Καὶ ὁ Θεὸς μοναχὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁ πρωτιστος καὶ ὑπερούσιος Ἱεράρχης καὶ Τελετάρχης ὅλης τῆς εὐκόσμου ταύτης Ἱεραρχίας, ἀπὸ τὸν Ὅποῖον ὡσὰν ἀπὸ μίαν ἀέναον πηγὴν, πλημμυροῦσιν εἰς Αὐτὴν ἢ παναρμόνιος ἐκεῖνη καὶ ἀγγελικὴ εὐταξία, ἢ ἄϋλος κάθαρσις, ὁ πληρέστατος φωτισμὸς καὶ ἡ μακαρία τελείωσις.

Ὅταν λοιπὸν ἰδῶμεν τοιαύτης λογῆς μὲ τὸ

ὄμμα τοῦ νοῦς τὸ πρωτότυπον ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὴν Οὐράνιον Ἱεραρχίαν καὶ καταβῶμεν ἔπειτα εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν, θέλομεν ἰδεῖ παρευθὺς καὶ τὴν εἰκόνα καὶ θέλομεν πληροφορηθεῖ περὶ τῆς ἁρμονίας τῶν δύο αὐτῶν Ἱεραρχιῶν, ἀκούοντες μάλιστα καὶ τὸν εἰρημένον κρυφιομύστην Διονύσιον, λέγοντα ὅτι καὶ ἐκείνη ἡ Ἱεραρχία καὶ ἐτούτη μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν:

«Τοσοῦτον δὲ ὅμως εἰπεῖν ἀναγκαῖον, ὡς ἐκείνη τε, καὶ πᾶσα ἡ νῦν ὑμνουμένη παρ' ἡμῶν ἱεραρχία, μίαν ἔχει καὶ τὴν αὐτὴν διὰ πάσης ἱεραρχικῆς πραγματείας τὴν δύναμιν»⁶.

Ἐκείνης ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος εἶναι ἡ πρὸς Θεὸν ὁμοίωσις καὶ ἔνωσις; ὁμοίως καὶ ταύτη τὴν πρὸς Θεὸν ὁμοίωσιν σπουδάζει καὶ ἔνωσιν.

Ἐκείνη εἰς ἑννέα Τάξεις διαιρεῖται; καὶ αὕτη εἰς ἑννέα: εἰς Ἱερεῖς, Διακόνους καὶ Ὑποδιακόνους· Ἀναγνώστας, Ψάλτας καὶ Κληρικούς· Μοναχοὺς, Πιστοὺς καὶ Συνεστῶτας.

Εἰς ἐκείνην σώζεται ἡ τάξις αὐτή, οἱ ἀνώτεροι νὰ μεταδίδωσι τὰς ἐλλάμψεις καὶ τὰ

χαρίσματα εἰς τοὺς κατωτέρους; καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν οἱ Ἱερεῖς μεταδίδουσι τὸν φωτισμὸν εἰς τοὺς Διακόνους· οἱ Διάκονοι εἰς τοὺς Ὑποδιακόνους· οἱ Ὑποδιακόνοι εἰς τοὺς Ἀναγνώστας· καὶ καθ' ἐξῆς κατὰ διαδοχὴν ἕως εἰς τοὺς Συνεστῶτας.

* * *

Καὶ διὰ νὰ ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὁποῦ εἶναι τοῦ Λόγου αὐτοῦ ἡ ὑπόθεσις, καθὼς ἐκεῖ ὅλαι αἱ Τάξεις τῆς Ἀγγελικῆς Ἱεραρχίας λαμβάνουσιν ὅλα τὰ χαρίσματα ἀπὸ τὸν ὕψιστον Θεόν, ἔτζι καὶ ἐδῶ ὅλα τὰ τάγματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας πέρνουσι τὰς χάριτας ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα.

Καὶ ἀγκαλὰ ὁ Θεὸς ἦναι ἡ ὑπεράρχιος ἀρχὴ καὶ αἰτία ἐκάστης Ἱεραρχίας, μὲ ὅλον τοῦτο φαίνεται ὅτι ἠθέλησε, τὸν τόπον ὁποῦ ἔχει Αὐτὸς εἰς τὴν Οὐράνιον Ἱεραρχίαν, νὰ ἔχη ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κάτω Ἱεραρχίαν.

Κατὰ τοῦτο δηλαδή, ὁποῦ καθὼς ἐκεῖ ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Τελετάρχης ὅλων τῶν χαρισμάτων ὁποῦ ἀπολαμβάνει ἄνω ἢ μακαρία τῶν Ἀγγέλων Ἱεραρχία, ἔτζι καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς εἶναι ἐδῶ ἡ πηγὴ ὅλων τῶν χαρίτων καὶ τὸ ἔμψυχον

ταμειῖον τῶν θείων δωρεῶν ὅπου μεταδίδονται, ὡς προείπομεν, εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησιαστικὰς τάξεις.

Καὶ εἰς τοῦτον λοιπὸν τὸν τρόπον ἀκολουθεῖ ὅτι τοῦ Ἀρχιερέως νὰ ἦναι πρωτότυπον αὐτὸς ὁ Θεός.

Ω δωρεαί! ὦ ἀξίαι! ὦ μεγαλειότητες τῆς Ἀρχιερωσύνης!

Ποῖος λοιπὸν τώρα ἀπὸ τοὺς πιστοὺς δὲν βλέπει πὼς ὁ Ἀρχιερεὺς εἶναι ἔμψυχος εἰκὼν τοῦ Θεοῦ; καὶ πὼς φέρει τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν;

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ προρρήθεις κρυφιομύστης Διονύσιος ἔλεγε περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀρχιερέως, ποτὲ μὲν ὅτι «ὁ Ἱεράρχης τῇ πρὸς Θεὸν ἀφομοιώσει ἅπαντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἀνακηρύττει πᾶσι τὰ ὄντως Εὐαγγέλια»·

ποτὲ δὲ «λέγομεν τοίνυν, ὡς ἔστιν ἡ τῆς θείας μακαριότητος ἀγαθότης ἀεὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχουσα τὰς τοῦ οἰκείου φωτὸς ἀγαθοεργέτιδας ἀκτίνας, ἐπὶ πάσας ἀφθόνως ἀπλοῦσα τὰς νοερὰς ὄψεις»· «πρὸς ταύτην ὁ θεῖος Ἱεράρχης ἀποτυποῦται τὴν μίμησιν, τὰς

φωτοειδεῖς αὐτοῦ τῆς ἐνθέου διδασκαλίας αὐγὰς ἀφθόνως ἐπὶ πάντας ἀπλῶν»⁷.

* * *

Μεγάλον πρᾶγμα εἶναι τοῦτο κατὰ ἀλήθειαν!

☩ εὐδὸς οὐράνιος, Θεὸς πλήρης δόξης καὶ πλήρης ἀθανασίας· καὶ μὲ ὅλον τοῦτο ἠϋδόκησε νὰ καταστήσῃ τὸν Ἀρχιερέα εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν Τοποτηρητὴν ἐδικόν Του.

☩ εὐδός, μὲ τὸν ὅποιον κανένα κτίσμα δὲν εἶναι ὅμοιον: «Τίς ὅμοιός Σοι, Κύριε;»⁸· καὶ μὲ ὅλον τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἔχῃ ὁ Ἀρχιερεὺς ὁμοίωσιν τινὰ ἐδικὴν Του.

☩ εὐδὸς ὅπου μὲ μεγάλους φοβερισμοὺς προστάζει: «Τίνοι ὁμοιώσατε Κύριον; Καὶ τίνοι ὁμοίωματι ὁμοιώσατε Αὐτόν;»⁹· καὶ ὅμως ἔστερξε τώρα νὰ ἔχῃ τὸν Ἀρχιερέα ὁμοίωμα καὶ ἔμψυχον εἰκόνα τῆς Θεότητός Του.

“Οθεν ἀνίσως Αὐτὸς παλαιὰ ἔλεγε μὲ τὸ στόμα τοῦ Προφήτου Ἰσηέ:

«Ἐγὼ ὀράσεις ἐπλήθυνα καὶ ἐν χερσὶ Προφητῶν ὁμοιώθην»¹⁰.

τώρα ἠμπορεῖ νὰ λέγῃ καλλήτερα:

ἐγὼ ἐν χερσὶ τῶν Ἀρχιερέων ὁμοιώθην, διὰ

τὶ αὐτοὶ παριστάνουσιν εἰς τὴν ἐπίγειον Ἱεραρχίαν τὸ πρόσωπόν μου, αὐτοὶ εἶναι τόσοι καθαρῶτατοι καθρέπται τῆς θεϊκῆς μου Μεγαλειότητος, «ἔσοπτρα ἀκηλίδωτα, δεκτικὰ τῆς ἀρχιφώτου λαμπρότητος»¹¹, καθὼς ἔλεγεν ὁ θεῖος Διονύσιος.

Ποῖοι; οἱ ὑλικοί, οἱ θνητοί, οἱ μὲ σάρκα καὶ αἷμα συνδεδεμένοι.

ᾠ φιλανθρωπίας ἀφάτου! ᾧ οὐρανίου καὶ ἀσυγκρίτου ἀξίας!

Εγὼ ἐξίσταμαι καὶ ἀπορῶ καὶ δὲν ἠξεύρω ποῖον νὰ θαυμάσω περισσότερο: τὸ ὕψος τῆς ἐξουσίας ὅπου ἐδόθη εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς; ἢ τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ ὅπου ἠθέλησε νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς θνητοὺς ἓνα τοιοῦτον ὑπέρτατον χάρισμα;

* * *

Καὶ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα μέγαν βέβαια εἶναι, διὰ τὶ ὑπερέχει ὅλας τὰς ἄλλας ἀξίας τοῦ κόσμου· συγκρινόμενον ὅμως μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιερέως, εὐρίσκεται ὑποδεέστερον, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον· ὡσὰν ὅπου ὁ βασιλεὺς ἐξουσιάζει τὰ σώματα, ὁ Ἀρχιερεὺς τὰς ψυχάς· ὁ βασιλεὺς πολεμεῖ ἐχθροὺς σωματικούς μὲ

σωματικά ἄρματα, ὁ Ἀρχιερεὺς πολεμεῖ τοὺς ἀοράτους ἐχθρούς, αὐτὰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, αὐτοὺς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, αὐτὰ τὰ πονηρὰ πνεύματα, μὲ ἄρματα πνευματικά· εἰς τὸν βασιλέα ἀναφέρονται ὅλα τὰ σωματικά καὶ πολιτικά, εἰς τὸν Ἀρχιερέα τὰ πνευματικά καὶ οὐράνια· ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται μὲν τὴν δεξιὰν τοῦ βασιλέως, ὁ βασιλεὺς ὅμως στέφεται παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ εὐλογεῖται.

Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, ὅσον ὑπερέχουσι τὰ πνευματικά ἀπὸ τὰ σωματικά, τὰ οὐράνια ἀπὸ τὰ ἐπίγεια, τόσον ὑπερέχει καὶ ἡ Ἀρχιερωσύνη ἀπὸ τὴν βασιλείαν.

* * *

Ἔχομεν δὲ καὶ σύγκρισιν ὑψηλοτέραν, τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῶν Ἀγγέλων.

Μεγάλη εἶναι ἀληθινὰ ἡ ἀξία τῶν Ἀγγέλων, διὰ τὶ εἶναι *Πνεύματα Λειτουργικὰ εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα*, διὰ τὶ εἶναι *φλόγαί πυρός*, διὰ τὶ ἀμέσως λαμβάνουσι τὰς θείας καὶ πλησιφαεῖς ἐλλάμψεις ἀπὸ τὴν Τρισήλιον Θεαρχίαν.

Μὰ ὅσον εἰς τὴν ἐξουσίαν ὅπου ἔλαβον οἱ

Ἀρχιερεῖς νὰ λύνουσι καὶ νὰ δένουσι τὰς ἁμαρτίας καὶ ὅσον εἰς τὴν δύναμιν ὅπου ἔχουσι νὰ μεταβάλλουν τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, κατὰ ταῦτα ναὶ καὶ ὑπερέχουσι τοὺς Ἀγγέλους:

«Τίς δύναται [ἐπὶ τῆς γῆς] ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός;»¹².

Καὶ ὅμως οἱ Ἀρχιερεῖς ἐτιμήθησαν μὲ αὐτὴν τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν καὶ δύναμιν:

«Οἱ τὴν γῆν οἰκοῦντες, λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, καὶ ἐν ταύτῃ ποιούμενοι τὴν διατριβήν, τὰ ἐν οὐρανοῖς διοικεῖν ἐπετράπησαν, καὶ ἐξουσίαν ἔλαβον, ἦν οὔτε Ἀγγέλοις, οὔτε Ἀρχαγγέλοις ἔδωκεν ὁ Θεός· οὐ γὰρ πρὸς ἐκείνους εἴρηται, ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ»¹³.

Προσέτι ποῖος ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους ἠμπορεῖ, δὲν λέγω νὰ προχωρήσῃ ἔσωθεν, ἀλλὰ κἄν νὰ παρακύψῃ μόνον εἰς ἐκεῖνα τὰ φρικτὰ καὶ φοβερὰ μυστήρια ὅπου ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ μὲ τὰς χεῖράς του μελίζει καὶ μὲ τὸ στόμα του ἐσθίει καὶ πίνει; εἰς ἐκεῖνα λέγω, «εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν Ἄγγελοι παρακύψαι»¹⁴.

Τὸ λοιπόν, ὁ Ἀρχιερεὺς ὑπερέχει κατὰ ταῦτα καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους Ἀγγέλους, φέρει δὲ καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν, καθὼς ἦτον ἡ πρότασίς μας.

* * *

Μὰ τί λέγω ὁμοίωσιν Θεοῦ;

Θεὸς ὀνομάζεται ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ: «θεοὺς [τοὺς δικαστάς] οὐ κακολογήσεις»¹⁵, λέγει ἡ Γραφή, τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύων ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει:

«Τοὺς τῆ ἱερωσύνη τετιμημένους Θεοὺς ὁ νόμος καλεῖ»¹⁶. ἐκείνους λέγει, ὅπου ὁ Θεὸς ἐτίμησε μὲ τὴν ἀξίαν τῆς Ἱερωσύνης, ὁ Νόμος τοὺς ὀνομάζει θεοὺς, καθὼς ὠνόμασε καὶ τὸν Μωϋσῆν θεὸν τοῦ Φαραώ: «Ἴδου δέδωκά σε θεὸν [κύριον καὶ κριτὴν] Φαραώ»¹⁷.

Καὶ ἂν λέγη ἐδὼ ὁ Ἅγιος πὼς ἔττι καλεῖ ὁ Νόμος τοὺς Ἱερεῖς, πολλῶ μᾶλλον πρέπει νὰ ἐννοῆται διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς, ὅπου εἶναι αἱ πηγαὶ καὶ οἱ χειροτονηταὶ τῶν Ἱερέων.

Τὸ ἴδιον αὐτὸ συνάγεται τόσον ἀπὸ τὴν μεσιτείαν, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς ἱερούς

Του Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους: «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει»¹⁸· καὶ «ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται»¹⁹.

Ῥσὰν νὰ λέγῃ ἔτσι: Ῥ Μαθηταί μου, ὅποιος ὑπακούει εἰς ἐσᾶς, εἰς ἐμένα τὸν ἴδιον ὑπακούει· καὶ ὅποιος ὑποδέχεται ἐσᾶς, ἐμένα τὸν ἴδιον ὑποδέχεται, διὰ τὶ ἐσεῖς εἶσθε οἱ Τοποτηρηταί οἱ ἐδικοί μου, ἐσεῖς παρασταίνετε τὸ πρόσωπόν μου καὶ ἐσεῖς ἔχετε νὰ φέρετε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μου τὴν εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τὴν ἐδικήν μου.

Οὕτως ἔχει βέβαια ἡ ἀλήθεια· οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν εἰκόνες ἔμψυχοι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ εἶχον τὸν τόπον ἀντὶ τοῦ ἰδίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Βεβαιοῖ τοῦτο καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐκεῖ ὅπου λέγει: «Ἐπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν»²⁰, ἤγουν ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ μεσιτεύομεν· Ἐκείνου τὸν τόπον καὶ τὴν εἰκόνα φέροντες, δηλαδή, σᾶς παρακαλοῦμεν.

Καὶ ὁ Χρυσορρήμων, ἐρμηνεύων τὸ ῥητὸν τοῦτο λέγει: «Ἐπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, τοῦτέστιν ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ, ἡμεῖς γὰρ ἀνεδεξάμεθα τὰ Ἐκείνου»²¹.

Λοιπὸν καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, ὡς διάδοχοι τῶν

Ἀποστόλων, ἀκολουθεῖ νὰ ᾗναι Τοποτηρηταὶ καὶ εἰκόνες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὴν διαδοχὴν δὲ ὁποῦ οἱ Ἀρχιερεῖς ἔλαβον ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, μὲ μίαν προσφυστάτην ὁμοίωσιν παρασταίνει ὁ μέγας τῆς Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος.

Οἱ Ἀπόστολοι, λέγει, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν καὶ τρόπον τινὰ ἀναψαν ὡσὰν τόσαι καθαρὰ λαμπάδες ἀπὸ τὰς οὐρανίους φλόγας τῆς θείας Αὐτοῦ καὶ ἀγιαστικῆς Χάριτος.

Καθὼς λοιπὸν ἀπὸ μίαν λαμπάδα ἠμπορεῖ νὰ ἀνάψη ἄλλη καὶ ἀπὸ ἐκείνην ἄλλη κατὰ μετάδοσιν καὶ καθ' ἐξῆς ἕως πολυάριθμον ἀριθμόν, τέτοιας λογῆς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἀναψαν ὡσὰν ἄλλαι τόσαι λαμπάδες ἀπὸ τὰς πρώτας λαμπάδας ἐκεῖνας τῶν Ἀποστόλων καὶ ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὰς πανολβίους ἀκτίνας τῶν φωτιστικῶν χαρισμάτων τοῦ παναγίου Πνεύματος, τὰ ὁποῖα μεταδίδωσιν εἰς ὅλην τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν· ὅθεν διὰ μέσου ταύτης τῆς μεταδοτικῆς δωρεᾶς, ἀξιοῦνται νὰ παρασταίνουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν

Ἱεραρχίαν τὴν εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

«Ταύτην, λέγει, τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν καὶ δωρεάν, καὶ τὸν διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος φωτισμόν, ἔρχεται κομίζειν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀρχιερέων ἕκαστος»²².

* * *

Ἡμποροῦμεν δὲ τοῦτο νὰ τὸ συμπεράνωμεν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα τῆς μεσιτείας ὅπου κάμνει τώρα ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν οὐράνιον Του Πατέρα εἰς ἐξιλασμόν ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὁ θεῖος Ἀπόστολος λέγει εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολήν:

«Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς, Ὅς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, Ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν»²³.

Ἡ ὁποία μεσιτεία, κατὰ τὸν θεῖον Κύριλλον, ἐννοεῖται διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ καθὸ ἦτον Ἀρχιερεὺς:

«Τὸ ἐντυγχάνει ὡς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον εἴρηται, ὅτι Ἀρχιερεὺς ἦν· σὺ γάρ φησιν, ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα»²⁴.

Τώρα καθὼς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ μέσου

τῆς τεθεωμένης καὶ ἀφθάρτου Σαρκὸς Αὐτοῦ μεσιτεύει πρὸς τὸν Θεὸν ἄνω, οὕτω καὶ ὁ Ἱερεὺς παρομοίως μὲ τὸ μέσον τῆς ἀναιμάκτου καὶ παναγίας ἱερουργίας τοῦ αὐτοῦ καὶ ἰδίου ἀφθαρτισμένου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μεσιτεύει πρὸς τὸν Θεὸν ἐδῶ κάτω.

Τὸ λοιπὸν διὰ τὴν ὁμοιότητα, ἢ μᾶλλον διὰ τὴν ταυτότητα τῆς μεσιτείας, ὅπου καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἄνω καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς κάτω προβάλλουσι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, ἔρχεται νὰ φέρῃ ὁμοίωσιν ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ καὶ Ἐκεῖνος Ἀρχιερεὺς καὶ τοῦτος Ἀρχιερεύς· καὶ Ἐκεῖνος Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ἐτοῦτος Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Καὶ ἂν ὁ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς τοῦ παλαιοῦ Νόμου εἶχον τύπον καὶ εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθὼς ἐρμηνεύει ὁ Ἀλεξανδρείας Κύριλλος, καὶ μὲ ὅλον ὅπου ἐπρόσφερον θυσίας ταύρων καὶ τράγων καὶ ἄλλων ἀλόγων ζώων, πῶς δὲν εἶναι δίκαιον οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς νέας Χάριτος νὰ φέρωσι τὴν εἰκόνα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὡσὰν ὅπου προσ-

φέρουν καὶ οἱ δύο μίαν καὶ τὴν αὐτὴν Θυσίαν;

Συμφέρει νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα καὶ τὸ Χρυσοστομικὸν τοῦτο κείμενον:

«Ὡσπερ οὖν πολλαχοῦ προσφερόμενος, ἐν Σῶμά ἐστι καὶ οὐ πολλὰ σώματα, οὕτω καὶ μία Θυσία· ὁ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐκεῖνός ἐστιν ὁ τὴν Θυσίαν τὴν καθαίρουσαν ἡμᾶς προσενεγκῶν· ἐκείνην προσφέρομεν καὶ νῦν τὴν τότε προσενεχθεῖσαν, τὴν ἀνάλωτον»²⁵.

Ανίσως δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς φέρουσι τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, φανερὸν ὅτι φέρουσι καὶ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἦτον ἡ πρότασίς μας.

* * *

Επ' ἀληθείας ἀνερμήνευτος εἶναι καὶ ἀκατάληπτος ἡ πιστευομένη σχέσις αὐτὴ καὶ ὁμοίωσις ὅπου ηὐδόκησεν ὁ πάνσοφος καὶ δεσπότης πάντων Θεὸς νὰ ἔχουν τὰ Οὐράνια μὲ τὰ ἐπίγεια! οἱ λειτουργοὶ τοῦ Κυρίου μὲ αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεόν! ὡσὰν ὅπου τὸ ἔργον ὅπου κάμνει ὁ Ἀρχιερεὺς ἐδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν, αὐτὸ τὸ ἴδιον βεβαιώνει καὶ ὁ Θεὸς ἄνω εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ἦγουν ὁ Ἀρχιερεὺς προστάζει νὰ ἦναι ἓνας δεμένος εἰς τὴν γῆν καὶ παρευθὺς εἶναι

δεμένος καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν· λέγει νὰ ἦναι ἓνας λυμένος εἰς τὴν γῆν καὶ ἐν τῷ ἅμα εἶναι λυμένος καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ρητῶς λέγει καὶ τοῦτο ὁ θεῖος Χρυσόστομος:
«ἄπερ ἂν ἐργάσωνται κάτω οἱ ἱερεῖς, ταῦτα καὶ ὁ Θεὸς ἄνω κυροῖ, καὶ τὴν τῶν δούλων γνώμην ὁ Δεσπότης βεβαιοῖ»²⁶.

Καὶ ἂν οἱ Ἱερεῖς ἀπλῶς, πολλῶ μᾶλλον οἱ Ἀρχιερεῖς;

Ἐδῶ τῇ ἀληθείᾳ μοι ἔρχεται νὰ θαυμάσω κατὰ πολλὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀρχιερατικῆς ἐξουσίας.

Ὁ Θεὸς λέγει διὰ τοῦ Προφήτου:
«Ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ Κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων»²⁷.

Εἰς τὴν ἐξουσίαν ὅμως τῶν Ἀρχιερέων ἔδωκε καὶ τὸν Οὐρανόν· καθ' ὃ δηλονότι ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω παρακαλοῦντες δεόμενοι καὶ ἱκετεύοντες καταβιβάζουσιν εἰς τὰ Μυστήρια τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μὲ τὰς ἐπικλήσεις των.

Μὰ τί λέγω μόνον τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν; Καὶ τὰ καταχθόνια ἀκόμη τοῦ ἅδου εἰς τῶν Ἀρχιερέων τὴν ἐξουσίαν τὰ ἔδωκεν,

ἐπειδὴ αὐτοὶ μὲ τὰς πρὸς Θεὸν πρεσβείας των καὶ μὲ τὰς ἀναιμάκτους λατρείας ὅπου προσφέρουν, ἠμποροῦν νὰ βοηθήσουν τὰς ψυχὰς ὅπου εἰς τὸν ἄδην εὐρίσκονται.

«Αἴτησαι, εἶπεν ὁ Ἡσαΐας εἰς τὸν Ἄχαζ, σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος»²⁸.

Ζήτησαι τώρα, Χριστιανέ, σοὶ λέγω καὶ ἐγώ, ζήτησαι καὶ σὺ *σημεῖον εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος*, εἰς τὸν Οὐρανὸν ἢ εἰς τὴν γῆν, εἰς τὴν γῆν ἢ εἰς τὸν ἄδην, καὶ θέλεις εὖρεις τὸν Ἀρχιερέα νὰ φθάνη πανταχοῦ.

Ζήτησαι *σημεῖον* εἰς τὸν Οὐρανόν καὶ θέλεις τὸν ἰδῆς νὰ καταβιβάζη, ὡσὰν τὸν Ἥλιαν, ἀπὸ ἐκεῖ τὸ οὐράνιον καὶ θεϊκὸν πῦρ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ζήτησαι *σημεῖον* εἰς τὴν γῆν καὶ θέλεις τὸν ἰδῆς νὰ λύη καὶ νὰ δένη τὰς ἀμαρτίας τῶν ζώντων ἀνθρώπων· ζήτησαι *σημεῖον* εἰς τὸν ἄδην καὶ θέλεις τὸν ἰδῆς νὰ βοηθῇ τὰς ἐκεῖσε εὐρισκομένας ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων.

Καὶ ἂν ἦναι ἔτζι ἢ ἀλήθεια, καθὼς καὶ πιστεύομεν νὰ ἦναι, λοιπὸν ἢ Ἀρχιερωσύνη περιλαμβάνει μέσα εἰς τὴν παλάμην της ὅλα

τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ ὅλα κάμπουσι τὸ γόνυ εἰς αὐτήν, ἐπουράνια, ἐπίγεια καὶ καταχθόνια, καθὼς θέλουσι κάμψει τὸ γόνυ καὶ εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος:

«Ἴνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων»²⁹.

Βλέπετε προνόμια; βλέπετε δόξας; βλέπετε μεγαλειὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης;

Ἀρχιερωσύνη, λοιπόν, Ἐσὺ εἶσαι ἡ ἔμψυχος εἰκὼν τῆς Θεότητος! Ἐσὺ εἶσαι ἡ μεσίτρια Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων! Ἐσύ, τέλος πάντων, φέρεις ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν!

* * *

Χριστιανοί, τί χρειάζεται ἐγὼ νὰ ἐκτείνω περισσότερο τὸν λόγον μου;

Ἰδοὺ ἔμπροσθέν μας ὁποῦ στέκεται τὸ ἔμψυχον ἄγαλμα τῆς Ἀρχιερωσύνης· ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ· ὁ Ἱεράρχης καὶ κυριάρχης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας· ὁ δεῦτερος ἥλιος τοῦ νοητοῦ στερεώματος· ὁ θειότατος, λέγω, Δεσπότης καὶ ποιμὴν ταύτης τῆς ἐπαρχίας· ὁ Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἰδού, ἰδοὺ Αὐτὸς ἐνδεδυμένος τὴν ἀρχιερατικὴν τοῦ στολῆν καὶ περικυκλούμενος ἀπὸ τὰ διάφορα τάγματα τῶν Ἱερέων καὶ Διακόνων, χωρὶς ἄλλας πολλὰς ἀποδείξεις, δείχνει εἰς τὸν κάθε ἓνα πὼς παρασταίνει πρόσωπον καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν.

Βλέπετε ἐκεῖνο τὸ λαμπρὸν Στιχάριον ὅπου φορεῖ; Ἐκεῖνο φανερῶνει τὴν ἀγγελικὴν καθαρότητα καὶ λαμπρότητα ὅπου ἔχει.

Βλέπετε τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο Ἐπιτραχήλιον; Ἐκεῖνο σημαίνει τὴν πλουσίαν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὅπου ἐκχέεται εἰς Αὐτὸν ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, μὲ τὴν ὁποῖαν ὅλως εἶναι χαριτωμένος, ψυχῇ τε καὶ σώματι καὶ ὅλως εὐωδία.

Βλέπετε τὴν ἱερὰν Ζώνην ὅπου φορεῖ; Αὐτὴ φανερῶνει τὴν σόφρονα ζωὴν καὶ ἄμωμον ὅπου ἔχει.

Βλέπετε τὰ Ἐπιμανικία του; Αὐτὰ αἰνιττονται πὼς κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς του τὰ πάθη καὶ τοὺς δεσμοὺς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ πάθῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ, ἂν τὸ καλέσῃ ἢ χρεῖα, διὰ ἐσᾶς τὸ ποιμνιόν του, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἀπέθανε δι' αὐτό.

Ὁ Σάκκος ἐκεῖνος, ὁ σχισμένος [διηρημένος] ὅπου φορεῖ, σημαίνει τὸν ἄνωθεν ὑφαντὸν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπειδὴ ἔσχισαν οἱ αἰρετικοί, οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς πάλιν τὸν συνέβρασαν μὲ τὰς ὀρθοδόξους διδασκαλίας των, μὲ τοὺς ὁποίους ὑπόσχεται καὶ Αὐτὸς νὰ ὁμοιωθῇ χρεῖας τυχούσης.

Τὸ Ὠμοφόριον ἐκεῖνο, ὅπου βαστᾶ ἐπάνω εἰς τοὺς ὠμούς, δηλοῖ πὼς κρατεῖ ἐπάνω εἰς τοὺς ὠμούς του ὅλας τὰς ἀσθενείας, ὅλα τὰ βάρη καὶ ὅλα τὰ πάθη τὰ ἐδικά σας καὶ συμπάσχει μὲ λόγου σας καὶ συμβοηθεῖ σας· **καὶ** καθὼς ὁ Χριστὸς ἀσήκωσεν εἰς τοὺς ὠμούς Του τὸ πλανώμενον πρόβατον καὶ τὸ ἀνέβασεν εἰς τὸν Οὐρανόν, ἔτξι καὶ Αὐτός, κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπόσχεται, ὡς διάδοχός Του, νὰ σᾶς ἀσηκώσῃ εἰς τοὺς ὠμούς διὰ μέσου τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ καλοῦ παραδείγματός του καὶ νὰ σᾶς ἀναβιβάσῃ ὅλους εἰς τὸν Οὐρανόν· **διὰ** τοῦτο καὶ ὅταν φορῇ τὸ Ὠμοφόριον αὐτό, λέγεται τό:

«Ἐπὶ τῶν ὠμων Χριστέ, τὴν πλανηθεῖσαν ἄρας φύσιν, ἀναληφθεῖς, τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ προσήγαγες»³⁰.

Ἡ Μίτρα ἐκείνη, ὅπου βάνει εἰς τὴν κεφαλὴν, φανερώνει τὸ ὑπέρτατον καὶ θεϊκὸν ἀξίωμα ὅπου ἔχει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἐν ταύτῳ, ὅτι καὶ Αὐτὸς κεφαλὴν ἔχει τὸν Χριστὸν καὶ ὑπὸ τὴν Ἐκείνου ἐξουσίαν καὶ τοὺς νόμους ἐστί, ὡς δηλοῖ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, λέγων:

«Ἐπειδὴ ὁ Ἀρχιερεὺς κεφαλὴ ἦν τοῦ λαοῦ, ἔδει δὲ τὸν πάντων κεφαλὴν γινόμενον ἔχειν κατὰ κεφαλῆς τὴν ἐξουσίαν· ἀπολελυμένη γὰρ αὐθεντία ἀφόρητός ἐστιν· ἔχουσα δὲ ἐπικείμενον τὸ σύνθεμα τῆς δεσποτείας, ὑπὸ νόμον ἄγεται· κελεύει οὖν τὴν κεφαλὴν μὴ εἶναι γυμνήν, ἀλλὰ κεκαλυμμένην, ἵνα μάθῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ λαοῦ, ὅτι κεφαλὴν ἔχει», «πάντων κρατῶν, καὶ τῷ νόμῳ κρατούμενος, πάντα νομοθετῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου νομοθετούμενος»³¹.

Ἐκείνη ἡ ποιμαντικὴ **Ράβδος**, ὅπου κρατεῖ εἰς τὰς χεῖρας, δηλοῖ πὼς εἶναι ποιμένας ἐδικός σας καὶ σᾶς ποιμαίνει καὶ σᾶς ὁδηγεῖ, ὡσὰν πρόβατα, εἰς τὴν καλὴν βοσκὴν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν καλῶν ἔργων καὶ σᾶς συναθροίζει εἰς τὴν Μάνδραν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· τόσον εἰς τὴν Μάνδραν τῆς Ἐκκλησίας ἐδῶ

κάτω, ὅσον καὶ εἰς τὴν οὐράνιον καὶ ἀληθινὴν ἐκείνην Μάνδραν τοῦ Παραδείσου, μὴ ἀφίνων κἀνένα πρόβατον ἀπὸ λόγου σας νὰ χωρισθῆ καὶ νὰ ἀπομακρυνθῆ, διὰ νὰ μὴ τὸ καταφάγη ὁ νοητὸς λύκος διάβολος· ἀλλὰ μάλιστα ἀγωνιζόμενος διὰ νὰ φέρῃ μὲ τὴν διδασκαλίαν του εἰς τὴν Μάνδραν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ ξένα πρόβατα καὶ οὕτω νὰ καταστήσῃ μίαν Ποίμνην καὶ ἓνα Ποιμένα τὸν Χριστόν.

Τὸ Ἐγκόλπιον, ὁποῦ βαστᾶ ἔμπροσθέν του μὲ τοὺς πολυτίμους λίθους, φανερώνει τὸ *λογεῖον*³² ἐκεῖνο τοῦ Ἀαρών, ἐν' ᾧ ἦτον δώδεκα λίθοι μὲ τὰ ὀνόματα τῶν Δώδεκα Φυλῶν· καὶ ἡ *δήλωσις*³² καὶ ἡ *ἀλήθεια*³² εἰς αὐτὸ ἐφανερώνετο, μὲ τὸ ὁποῖον θέλει νὰ παραστήσῃ πῶς ἔχει εἰς τὴν καρδίαν του ὅλον ἐσᾶς τὸ ποιμνιόν του καὶ σᾶς ἀγαπᾶ πάντοτε καὶ βλέπει ἔμπροσθέν του μὲ ἄγρυπνον ὄμμα καὶ ἐσᾶς καὶ ὅλας τὰς κρίσεις σας, ὡς γέγραπται:

«Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρών ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι Κυρίου, καὶ οἴσει Ἀαρών τὰς

κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναντι Κυρίου διαπαντός»³².

Τὸ δὲ Μανδύον [ὁ Μανδύας], ὁποῦ φορεῖ με τοὺς ποταμούς, δηλοῖ πὼς ἐκχέει εἰς ὅλους ὡσὰν ποτάμια τὰς χάριτας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὰ δὲ χρυσὰ Ἐπώμια τοῦ Μανδύου του φανερώνουσι τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην, τὰς Ὅποιας μελετῶν, πηγάζει τὸ νάμα τῆς ἐνθέου διδασκαλίας του καὶ ποτίζει ὅλον τὸ βασιλείον τοῦ Χριστοῦ *ιεράτευμα*.

Ἡ δὲ Λαμπάς, ὁποῦ προπορεύεται ἔμπροσθέν του, ἔχει νὰ σημειώσῃ πὼς Αὐτὸς ὡς ἄλλος ἥλιος λάμπει ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων διὰ τῶν καλῶν ἔργων καὶ ἀρετῶν του καὶ μεταδίδει εἰς ὅλους τὸν φωτισμόν, διὰ νὰ βλέπωσι τὴν ὁδὸν ὁποῦ πηγαίνει εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον καὶ πὼς ὡσὰν στύλος πυρὸς ὁδηγεῖ τὸν νέον Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ.

Προσφυῶς εἰς τοῦτο εἶπεν ὁ Πηλουσιώτης Ἰσίδωρος:

«Ἄπτει λύχνον ὁ Θεὸς Ἱερέα, καὶ τίθησιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς φωτοφόρου καθέδρας, ἵν' ἐξαστράπτῃ φωτισμὸν τῇ Ἐκκλησίᾳ,

καὶ δογμάτων καὶ πράξεων σκότους ἀπηλλαγμένων, ὅπως ὀρώντες οἱ λαοὶ τὰς ἀκτῖνας τῆς ζωτικῆς λαμπηδόνας, πρὸς ἐκείνας εὐθύνονται, καὶ τὸν Πατέρα τῶν φώτων δοξάζωσι»³³.

Τὰ δὲ **Τάγματα** τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Διακόνων, ὅπου τὸν περικυκλώνουσι μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα εἰς τὴν φρικτὴν ὥραν τῆς θείας Ἱεουργίας, δηλοῦσι τὰ ἀγγελικὰ **Τάγματα** ὅπου περικυκλώνουσιν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς τὸν Θεόν· **εἰς** τὴν φρικτὴν καὶ φοβερὰν αὐτὴν ὥραν, ἔκθαμβος ὅλος, μοὶ φαίνεται νὰ βλέπω φωτεινὴν τινα νεφέλην πὼς ἐκατέβη καὶ ἐπεσκίασεν ὅλην τὴν ἱερὰν καὶ ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ πὼς μέσα εἰς τὴν νεφέλην νὰ ἦναι Αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεός, διὰ νὰ ἀγιασῇ μὲ τὴν ἁγιαστικὴν Του χάριν καὶ δύναμιν τὰ τίμια καὶ ἅγια Δῶρα, καθὼς ποτὲ ἐκατέβη διὰ νεφέλης εἰς τὸ Ὄρος τοῦ Σινᾶ· **β**λέπω δὲ καὶ τὸν Ἀρχιερέα νὰ προχωρῇ μέσα εἰς τὴν νεφέλην καὶ νὰ λαλῇ μυστικῶς μὲ τὸν Θεὸν ὡς ἄλλος Μωϋσῆς, ὅλος ἠλλοιωμένος, ὅλος ἔνθεος· **πα**ρίσταται δὲ ἔμπροσθεν τοῦ κατὰ φύσιν Θεοῦ, ὡς ἄλλος κατὰ χάριν Θεός, ἱεουργῶν καὶ τελεσιουργῶν τὸ ζωοποιὸν Σῶμα

καὶ Αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ μεσιτεῦν μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· καὶ τὰς μὲν χάριτας τὰς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καταβιβάζει εἰς ἑσᾶς τὸ ποίμνιόν του, τὰς δὲ ἐδικὰς σας δεήσεις, ἀντιστρόφως, ἀναβιβάζει πρὸς τὸν Θεόν· καὶ οὕτω σᾶς καθαρίζει, σᾶς φωτίζει καὶ σᾶς τελειοῖ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον· σᾶς τρέφει, σᾶς ἐμψυχώνει, καὶ σᾶς ζωογονεῖ καὶ ἐνὶ λόγῳ σᾶς χαρίζει τὴν ποθουμένην σωτηρίαν τῶν ψυχῶν σας.

ᾠ τῆς ἀφάτου μεγαλοδωρεᾶς ὅπου ἀξιούσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, διὰ μέσου τοιούτου Δεσπότη! ὦ τῆς οὐρανοῦ χάριτος ὅπου ἀπολαμβάνετε δι' Αὐτοῦ!

Σᾶς μακαρίζω διὰ τὴν μεγάλην καὶ ἀνεκδιήγητον εὐδαιμονίαν ὅπου ἐτύχετε, ἀξιωθέντες τοιούτου Ποιμένος, τοιούτου φιλοστόργου Πατρός, τοιούτου οὐρανοῦ Μεσίτου καὶ Πρέσβεως.

Περὶ τοῦ ὁποίου ἤμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μεγαλόδωρα καὶ θαυμαστὰ ἐγκώμια, ὅπου εἶπέ ποτε ὁ Σοφὸς Σειράχ περὶ Ὀνίου τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως:

«Ὡς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος· ὡς ἀστὴρ ἐωθινὸς ἐν

μέσῳ νεφελῶν, ὡς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις, ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναδὸν Ὑψίστου καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης, ὡς ἄνθος ῥόδον ἐν ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' ἐξόδῳ ὕδατος, ὡς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους, ὡς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου, ὡς σκεῦος χρυσίου ὀλοσφύρητον, κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ, ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς καὶ ὡς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις, ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν ἀγιάσματος»³⁴.

Μέρος Δεύτερον

*Ὁ Ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ τιμᾶται
ὑπερβαλλόντως ἀπὸ ὅλον του τὸ ὑπήκοον*

Καὶ λοιπόν, μίαν φοράν, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, ὅπου ἠξιώθητε νὰ ἔχετε τοιοῦτον φιλόστοργον Πατέρα, τοιοῦτον θυρωρὸν τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπου ἔχει ἐξουσίαν νὰ κλείσῃ Αὐτὸν εἰς τοὺς ἀμετανοήτους καὶ ἐξεναντίας νὰ Τὸν ἀνοίξῃ εἰς τοὺς μετανοοῦντας, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προσφέρετε εἰς τοιοῦτον Ἀρχιερέα κάθε σέβας; κάθε εὐλάβειαν; καὶ κάθε δεσποτικὴν τιμὴν;

Ἄν οἱ ἴδιοι οὐράνιοι Ἄγγελοι εὐλαβοῦνται τὸν Ἀρχιερέα σας καὶ θαυμαζόμενοι τὴν τόσῃν ὑπερβολικὴν του ἀξίαν, μὲ θάμβος καὶ τρόμον πολὺν τὸν περικυκλοῦσιν εἰς τὴν φρικτὴν ὥραν τῶν Μυστηρίων, πόσον ἄρᾳ γε χρεωστεῖτε ἐσεῖς οἱ ὑπήκοοί του, ἐσεῖς τὸ ποίμνιόν του, ἐσεῖς τὰ τέκνα του, νὰ τὸν τιμᾶτε ὡς Δεσπό-

την σας, νὰ τὸν ὑποτάσσεσθε ὡς Ποιμένα σας καὶ νὰ τὸν ἀγαπᾶτε ἐγκαρδίως ὡς Πατέρα σας;

Ἄν οἱ Αἰγύπτιοι, ἔθνος ἀσεβὲς καὶ ἄπιστον, ἐτίμουν τοὺς ἀρχιερεῖς των ὡσὰν θεοὺς καὶ διὰ τοῦτο, ποτὲ μὲν πανθέους τοὺς ὠνόμαζον, διὰ τὶ ἔδιδαν αὐτοὶ τὰς κρίσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις εἰς ὅλον τὸν λαόν· ποτὲ δὲ τρισμεγίστους, ἤγουν τρεῖς φοραῖς μεγαλωτάτους· πόσῳ μᾶλλον ἐσεῖς οἱ Χριστιανοί, *τὸ ἔθνος τὸ ἅγιον καὶ θεοσεβέστατον*, ἔχετε χρέος νὰ τιμᾶτε τὸν Ἀρχιερέα σας μὲ κάθε λογῆς ἔπαινον καὶ τιμῆν;

Διὰ τὸν βασιλέα Ἀλέξανδρον διηγεῖται ὁ Ἰώσηπος, ὅτι ὅταν ἐπῆγε καβαλλάρης μέσα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, βλέπων τὸν Ἀρχιερέα Ἰαδδὴν [Ἰαδδουά], ἐνδεδυμένον τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν, ὅπου εὐγῆκε νὰ τὸν προῦπαντήσῃ καὶ ἔκθαμβος γεγονῶς εἰς τὴν θεωρίαν του, τῷ ἐφάνη νὰ ἦναι ἓνας Θεός· καὶ παρευθὺς μὲ φόβον καὶ τρόμον ἐκατέβη ἀπὸ τὸ ἄλογόν του καὶ τὸν ἐπροσκύνησεν ἕως εἰς τὴν γῆν.

Ἀκούσατε, ὅσοι δὲν φέρετε τιμῆν εἰς τὸν Ἀρχιερέα σας, ἀκούσατε καὶ ἐντραπῆτε ἀπὸ τὸ παράδειγμα ἐνὸς ἐθνικοῦ, ἐνὸς βασιλέως

ύπερηφάνου!

Ο Ἀλέξανδρος ἐνομιζετο ἕνας μονάρχης τῆς οἰκουμένης, ἕνας κεραυνὸς τῆς Ἀσίας, ἕνας νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος τόσων καὶ τόσων βασιλέων· καὶ μὲ ὅλον τοῦτο, ἕως ἐδάφους γῆς ἐπροσκύνησε τὸν Ἀρχιερέα· καὶ ποῖον Ἀρχιερέα; τῶν Ἑβραίων. Μεγάλον θαῦμα!

Καὶ τώρα ἕνας Χριστιανός, μὲ ὅλον ὅπου παραμικρός, μὲ ὅλον ὅπου εὐτελέστατος, καὶ ὅμως δὲν θέλει νὰ ὑποταθῆ εἰς τὸ ὕψος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἀλλὰ ἀτιμάζει καὶ καταφρονεῖ, ποῖον; τὸν ἰδιὸν τοῦ Ἀρχιερέα· ποῖον; τὸν ἰδιὸν τοῦ Ποιμένα· ποῖον; τὸν ἰδιὸν τοῦ Πατέρα, ὅπου τὸν ἀναγέννησεν ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, ὅπου τὸν ἔθρεψε μὲ τὸ Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπου τὸν ἔκαμεν Υἱὸν Θεοῦ ἀπὸ υἱὸν τῆς ἀμαρτίας, καὶ ὅπου ἀπὸ αὐτὸν κρέμεται ὅλη ὅλη ἡ ἐλπίς τῆς σωτηρίας του καὶ χωρὶς Αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον ἢ νὰ σωθῆ ἢ νὰ ἦναι ὀλότελα Χριστιανός.

Φεῦ εἰς τὴν τόσῃν καταφρόνησιν! Βαβαὶ εἰς τὴν τόσῃν ἀτιμίαν!

Μανία φανερά, λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, εἶναι τὸ νὰ καταφρονῆ τινὰς τὴν Ἀρχιερωσύνην:

«Μανία γὰρ περιφανῆς ὑπερορᾶν τῆς τοσαύτης ἀρχῆς, ἧς ἄνευ, οὔτε σωτηρίας ἡμῖν, οὔτε ἐπηγγελμένων ἐπιτυχεῖν ἐστίν, ἀγαθῶν»³⁵.

* * *

Μὰ τί; τί ἀναφέρω ἐγὼ Αἰγυπτίους καὶ Ἀλεξάνδρους;

Ἵδιος Θεὸς ἐτίμησε τοὺς Ἀρχιερεῖς περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον· καὶ ἰδέτε το φανερὰ εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

Ἵ Ἀρχιερεὺς Ἀαρῶν καὶ ἡ Μαριάμ ἡ ἀδελφή του ἔσφαλαν καὶ οἱ δύο ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ σφάλμα, διὰ τί καὶ οἱ δύο ὕβρισαν καὶ ἐκατηγόρησαν τὸν ἀδελφόν των Μωϋσῆν πῶς ἐπῆρε γυναῖκα Αἰθιοπίσαν:

«Καὶ ἐλάλησε Μαριάμ, καὶ Ἀαρῶν κατὰ Μωϋσῆ, ἔνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσης, ἣν ἔλαβε Μωϋσῆς»³⁶.

Μὲ ὅλον τοῦτο, διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὁ Θεὸς ἐπαίδευσεν μοναχὴν τὴν Μαριάμ, κάμων αὐτὴν νὰ λεπρωθῆ ὅλη καὶ νὰ ἐξορισθῆ ἔξω ἀπὸ τὴν παρεμβολήν, τὸν δὲ Ἀαρῶν, ἀγκαλὰ καὶ ὑποκείμενον εἰς τὴν ἰδίαν τιμωρίαν, ὁμως ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἐπαίδευσεν παντελῶς.

Καὶ διὰ τί τοῦτο, Κύριε; δὲν εἶσαι δίκαιος;

δὲν ἠγάπησας δικαιοσύνας; διὰ τί λοιπὸν νὰ κάμνης μίαν τοιαύτην ἀδικίαν;

Ὅχι, ὄχι, ἀποκρίνεται ὁ ἱερός Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, δὲν ἔκαμεν ἀδικίαν ὁ Θεός, ἀλλὰ τιμῶν τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης ὅπου εἶχεν ὁ Ἀαρών, δὲν τὸν ἐτιμώρησε, διὰ νὰ μὴν πάρουν ἀπὸ τὸν Θεὸν παράδειγμα νὰ τὸν καταφρονοῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι:

«Συγκατηγορήσας τῇ Μαρίᾳ οὐ λεπρούται χρησίμως ὁ Ἀαρών, καίτοι τὴν ἴσην ἐποφλήσας δίκην· ἐπειδὴ γὰρ τιμὴ παρὰ Θεῶ, καὶ μέγα τῆς ἱερωσύνης τὸ χρῆμα· ταύτη τοι τὸ ἐν λέπρᾳ φαίνεσθαι διαφυγῶν, λύπη μᾶλλον τῇ ὑπὲρ τῆς τοῦτο παθούσης ἐκολάζετο»³⁷.

Ἄφινω νὰ λέγω, πόσον ἐτίμησε ὁ Θεὸς τὸν ἴδιον Ἀρχιερέα Ἀαρών μὲ τὸ θαῦμα τῆς ράβδου του, ἢ ὅποια ξηρὰ οὔσα ἐβλάστησε κάρυα· πόσον τὸν ἐμεγάλυνε μὲ τὴν πολυτίμητον ἐκείνην, μὲ τὴν μεγαλόδωρον καὶ μὲ τὴν ὄντως θεοπρεπῆ στολήν, ὅπου ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἐνδύσουν, δηλαδὴ μὲ τὸν ὑακίνθινον ὑποδύτην ποδήρη, μὲ τὰ περισκελῆ λινᾶ, μὲ τὴν ἐπωμίδα, μὲ τὰς ἀσπιδίσκας, μὲ τὸν κοσσυμβωτὸν [κροσσωτὸν] χιτῶνα, μὲ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως, μὲ

τοὺς δώδεκα τετραστίχους λίθους, μὲ τὴν βυσσίνην μίτραν, μὲ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἐν ᾧ ἦτον γεγραμμένον τὸ τοῦ Θεοῦ τετραγράμματον ὄνομα, τὸ Ἰεχωβά, μὲ τοὺς κώδωνας καὶ ῥοὰς ὅπου εἶχον κάτω τὰ ἱμάτιά του· ἐν συντομία, μὲ ὅλα τὰ ἄλλα, μὲ ὅσα ἠθέλησε νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πόσον τιμᾶ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης.

Καὶ ἂν τινὰς ἠθέλῃ ποτε νὰ ἐναντιωθῇ εἰς ἐκεῖνον ἢ νὰ τὸν ἀτιμάσῃ, παρευθὺς τῷ ἔστελνε καὶ τὴν τιμωρίαν· ἔτσι ἐτιμώρησε τὸν Δαθὰν καὶ τὸν Ἀβειρὼν ὅπου ἀντιστάθηκαν εἰς αὐτόν, κάμνων τὴν γῆν νὰ σχισθῇ ὑπὸ τοὺς πόδας των καὶ νὰ τοὺς καταπίῃ ζωντανούς³⁸.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ψαλμοδὸς, στοχαζόμενος τὴν ταχεῖαν αὐτὴν ἐκδίκησιν ὅπου ἔκαμνεν ὁ Θεὸς ἐναντίον εἰς τοὺς καταφρονητὰς τοῦ Ἰααρὼν, ἔλεγε:

«Μωϋσῆς καὶ Ἰααρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ· ὁ Θεός, Σὺ εὐΐλατος ἐγίνου αὐτοῖς καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν»³⁹.

* * *

Ἀπὸ αὐτὰ λοιπὸν μάθετε καὶ ἐσεῖς, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, νὰ τιμᾶτε τὸν Ἀρχιερέα σας,

ώς σωτήρα και ευεργέτην σας.

Ἐπειδή, ἀνίσως χρεωστῆτε νὰ τιμᾶτε και νὰ δοξάζετε τοὺς Ἱερεῖς σας, καθὼς προστάζει ὁ Σειράχ: «Φοβοῦ τὸν Κύριον και δόξασον Ἱερέα»⁴⁰. πόσῳ μᾶλλον χρεωστεῖτε νὰ δοξάζετε τὸν Ἀρχιερέα σας; ὡσάν ὁποῦ ἀπὸ Αὐτὸν ἔχετε τὴν πρὸς Θεὸν ἐπίγνωσιν και εὐσέβειαν· ἀπὸ Αὐτὸν ἔχετε ὅλα τὰ Μυστήρια τῆς Πίστεώς σας, ἦτοι τὸ Βάπτισμα, τὸ Μύρον, τὴν Κοινωνίαν, τὸν Γάμον, τὴν Μετάνοιαν, τὴν Ἱερωσύνην, τὸ Εὐχέλαιον;

Διὰ τὴ ἡ τιμὴ και δόξα ὁποῦ προσφέρετε εἰς Αὐτόν, εἰς τὸν Θεὸν διαβαίνει, καθὼς λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος: «ἡ εἰς τοὺς ἱερεῖς τιμὴ, εἰς τὸν τῶν ὅλων Δεσπότην διαβαίνει»⁴¹. και ἂν ἡ εἰς τοὺς Ἱερεῖς, πόσῳ μᾶλλον ἡ πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς· διὰ τὴ εἰς Αὐτοῦ τὰς χεῖρας εὐρίσκεσθε και ζωντανοί, εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, και μετὰ θάνατον, εἰς τὴν ἄλλην· και διὰ τὴ διὰ μέσου Αὐτοῦ, ἱατρεύεσθε εἰς τὰς ψυχικὰς ἀσθενείας σας και τῆς αἰωνίου ἐπιτυχαίνετε σωτηρίας.

Ναί, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, *πειθήσθε* ὅλοι μικροὶ και μεγάλοι, ἱερωμένοι και λαϊκοὶ εἰς

τὸν Ἠγούμενον τοῦτον καὶ Ἀρχιερέα σας, καθὼς σᾶς παραγγέλει ὁ Παῦλος, διὰ τὶ καὶ Αὐτὸς ἀγρυπνᾷ διὰ τὴν σωτηρίαν σας, ὡσὰν ὁποῦ ἔχει νὰ δώσῃ λόγον διὰ λόγου σας ἐν Ἡμέρᾳ Κρίσεως· καὶ διὰ τὶ ὅταν ἐσεῖς ὑποτάσσεσθε εἰς Αὐτόν, τότε καὶ Αὐτὸς μετὰ χαρᾶς θέλει κάμνει τὸ ἔργον του, τὸ νὰ φροντίζῃ δηλαδὴ διὰ τὰς ψυχὰς σας:

«Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες»⁴².

Ναὶ καὶ πάλιν καὶ πολλάκις σᾶς παρακαλῶ, δείχνετε, ἀδελφοί μου, εἰς Αὐτόν κάθε υἱϊκὴν εὐπειθειαν, ὡς τέκνα ὑπακοῆς, καὶ ἔχετε Αὐτόν εἰς τύπον καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ χωρὶς τὴν γνώμην Αὐτοῦ νὰ μὴν κάμνετε ἐσεῖς τίποτε, καθὼς καὶ Αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ κάμῃ τίποτε χωρὶς τὴν γνώμην τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος:

«Διὰ τοῦτο γενναῖός τις τῶν ἀρχαίων, Ἰγνάτιος δὲ ἦν ὄνομα αὐτῷ, οὗτος ἱερωσύνη καὶ

μαρτυρίῳ διαπρέψας, ἐπιστέλλων τινὶ ἱερεῖ
ἔλεγε· μηδὲν ἄνευ γνώμης σου γενέσθω, μηδὲ
σὺ ἄνευ γνώμης Θεοῦ τι πράττε»⁴³.

Ἴνα καὶ ἀξιωθῆτε δι' Αὐτοῦ νὰ γενῆτε
κληρονόμοι τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν· ὧν γένοιτο
πάντας ἡμᾶς ἀξιωθῆναι, τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ.
Ἄμην!

Τῷ συντελεστῇ
τῶν καλῶν
Θεῷ
χάρις!

Παραπομπὰ

1. Ἦσ. ιδ' 13-14.
2. Γεν. γ' 5.
3. Βλ. ΡG τ.3, στλ. 120 κ.έ., στλ. 369 κ.έ. Περὶ τῆς Οὐρανίας Ἱεραρχίας, Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας.
4. Ἦσ. μθ' 16.
5. Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου.
6. ΡG τ.3, στλ. 372C. Α', § II.
7. Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου.
8. Ψαλμ, λδ' 10.
9. Ἦσ. μ' 18.
10. Ὡσ. ιβ' 11.
11. Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου.
12. Μάρκ. β' 7.
13. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
14. Α' Πέτρ. α' 12.
15. Ἐξόδ. κβ' 28.
16. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
17. Ἐξόδ. ζ' 1.
18. Λουκ. ι' 16.
19. Ματθ. ι' 40.
20. Α' Κορινθ. ε' 20.
21. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
22. Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ.
23. Ρωμ. η' 34.
24. Ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.
25. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
26. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
27. Ψαλμ. ριγ' 24.
28. Ἦσ. ζ' 11.
29. Φιλιπ. β' 10.
30. Κανόνος Α' τῆς Ἀναλήψεως, Ὡδὴ ζ'.
31. ΡG τ.56, στλ. 404.
32. Ἐξόδ. κη' 15-30, λστ' 15 κ.έξ., λθ' 8-21, Λευϊτ. η' 8, Σοφ.

Σερ. με' 10. •**Λογεῖον** Οὕτω καλεῖται ἐν τῇ ἑλληνικῇ μεταφράσει τῶν Ο' ὁ ἐπιστήθιος τετράγωνος θύλαξ τῆς ἐπωμίδος τοῦ Ἰσραηλίτου ἀρχιερέως, ὁ προσηρημένος διὰ χρυσῶν κρίκων καὶ φέρων πολυτίμους λίθους μετ' ἐπιγραφῶν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς 4 στίχους, περιέχων δὲ τὰ Οὐρεῖμ καὶ Τουρεῖμ, διὰ μέσου τῶν ὁποίων παρείχοντο εἰς δυσκόλους περιστάσεις θεῖοι χρησμοί, ὅθεν καὶ ἀποκαλεῖται ὁ θύλαξ οὗτος «λογεῖον τῶν κρίσεων».

- 33. Ἁγίου Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου.
- 34. Σοφίας Σειράχ ν' 5-11.
- 35. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
- 36. Ἀριθ. ιβ'. Δευτ. κδ' 9.
- 37. Ἀριθ. ιζ'.
- 38. Ἀριθ. ιστ'.
- 39. Ψαλμ. ἡ' 6 καὶ 8.
- 40. Σοφίας Σειράχ ζ' 31.
- 41. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.
- 42. Ἐβρ. ιγ' 17.
- 43. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Γλωσσάριον

- ἀγκαλὰ = ἄν καί.
- διὰ τί = διατί, διότι, ἐπειδή.
- ἔτζι = ἔτσι.
- ἦναι = εἶναι.
- μὲ ὄλον τοῦτο = παρὰ ταῦτα, ἐν τούτοις.
- ὀποῦ = πού.
- πάρεξ = παρὰ μόνον, ἐκτός, παρεκτός.
- πῶς = ὅτι.
- συνεστῶτες = Συνιστάμενοι, οἱ κατηχούμενοι μὲν, ἀλλὰ ἔχοντες ἄδειαν νὰ ἴστανται μαζί με τοὺς βαπτισμένους.
- ταυτὰ = τὰ αὐτά.

Λ Ο Γ Ο Σ

Ἐγκωμιασικός. Περὶ Ἀρχιερωσύνης.

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν .

Ἐν ἐσάθῃ ἀξίωμα ἔτε πλέον ὑψηλότερον , ἔτε πλέον ἐπιθυμητότερον ἀπὸ τὸ νὰ γένη τινὰς ὅμοιος μὲ τὸν Θεόν . ὑψηλότερον ἔν . διὰ τὶ ὑπερβαίνει ὅλας τὰς ὄψεις τῆς Φύσεως . ἐπιθυμητότερον ἔν διὰ τὶ ἀναβιβάζει τὸν ἀνθρώπον εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν μίας ἀκρας , ἢ πληρεσάτης εὐδαιμονίας . Καὶ τῆτο , ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἄλλα ἀξιώματα ὅπῃ ἡμπορῆν νὰ ἀπολαύσων ἐνταῦθα οἱ πάρεοικοὶ τῆς γῆς ἀγκαλὰ ἢ θαυμασὰ , ἀγκαλὰ ἢ μεγάλα ἔν . πλὴν ἢ διὰ τὶ λείπει ἀπὸ αὐτὰ ἓνα ἀνώτατον ὕψος . ἢ διὰ τὶ αὐτὰ χαρίζων ἓν μόνον τι μέρος εὐδαιμονίας , ὅν εἶναι τόσον μεγάλη ἢ ἐπιθυμητὰ . καθὼς τὸ ἀξίωμα τῆς πρὸς Θεὸν ὁμοιώσεως , ὅπῃ ἢ διὰ τὴν ἀσύγκριτόν τε ὑπεροχὴν , ἢ διὰ τὴν τελειοτάτην εὐδαιμονίαν ὅπῃ χαρίζει , ἀνάπτει τὴν ἐπιθυμίαν ὅλων τῶν λογικῶν κτισμάτων εἰς τὴν ἀγάπην τε . Καὶ πρῶτος μὲν ὁ ἑσφῶρος εἰς τὸν ἕρανόν , φλεχθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆτο τῶ ἀξιώματος , ἐφαντάσθη νὰ βάλῃ τὸν θρόνον τε ἐπάνω ἀπὸ τῆς ἀξέρας , ἢ νὰ γένη μὲ τὸν ὕψιστον ὅμοιος . .. Εἰς τὸν ἕρανόν ἀναβήσομαι , ἐπάνω τῶν ἀξέρων .. τῶ ἕρανῶ θήσω τὸν θρόνον μου . καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῶ , ἢ ἔσομαι ὅμοιος , ὡς τῶ ὕψιστῳ . Δεύτερος δὲ ὁ Ἀδάμ εἰς τὴν γῆν , ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐπιθυμίαν κυριευθεὶς , ἠθέλησε νὰ ὁμοιωθῇ μὲ τὸν Θεόν , ἀκέσας τὴν συμβελὴν τῶ ὄφως . "Ἔσεσθε ὡς Θεοὶ , γινώσκοντες καλὸν ἢ ποιηρόν . Καὶ ἀπὸ τὸν Ἀδάμ ἕσρα , πολλοὶ βασιλεῖς , ἢ ἔξουσιασῶν , πολλὰ πολλὰ εἰς ἔμετα χειρίσθησαν διὰ νὰ λάβων αὐτὸν τὸν ὑψηλὸν τίτλον ἢ νὰ φημισθῶν εἰς τῆς ὑπὸχῶες τῶν , πῶς εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸν Θεόν .

